

HRVATSKI glasnik

Godina XXI, broj 20

19. svibnja 2011.

cijena 100 Ft

Komentar

Moj ljubljani veliki G

Negdašnji ravnatelj velikoborištofske škole, poznati muzičar, veliki rodoljub i prijatelj Gradišćanskih Hrvata i u Ugarskoj, uz čije autorsko ime se veže i *Hrvatska gramatika – Mali pregled gramatike gradišćanskohrvatskoga i hrvatskoga jezika (uspredna gramatika)* iz 1995., kot i brojna druga izdanja, Mirko Berlaković, prilikom nedavnoga jubileja Hrvatskoga glasnika napisao je lijepe riječi i za nas. Medjutim, u neki točka se ćutim pozvanom da odgovorim na delikatno pitanje, zašto se još uvijek pišu Gradišćanski Hrvati u našem Glasniku s veliki G.

Prije 17 ljet kad sam začela svoje novinarsko djelo kod našega tajednika Hrvata u Ugarskoj, jur onda sam imala svoje borbe u svezi s pravopisom. Par puta sam se morala i „pismeno potući“ s našim lektorom Živkom Mandićem, a naravno i dandas postoju nesporazumi oko pisanja nekoliko riječi. Naziv Gradišćanski Hrvati velikim slovom G sam začela pisati po uzoru Hrvatskih novin, znači tako, kako je to diktiralo opće hasnovanje kod Gradišćanskih Hrvata u Austriji. Vjerojatno jur pred tolikimi ljeti nije to bilo simpatično nekim slojem i protivnikom, ali kako dr. Nikola Benčić piše na 2. stranici svoje knjige *Književnost gradišćanskih Hrvata od XVI. stoljeća do 1921.*, (1998.) naziv Gradišćanski Hrvati u **Gradišću** se piše velikim početnim slovom. Danas mi velu da dr. Nikola Benčić nije lingvist, ali u sastavljanju *Pravopisa gradišćanskohrvatskoga književnoga jezika* još je takaj sudjelovao 2009. ljeta, i u tom izdanju isto tako se najdu Gradišćanski Hrvati velikim početnim slovom. Istim takovim formatom se barataju ovim nazivom i na drugi medijski stranica u Austriji, čak početkom ovoga miseca u Željeznom tiskano vjersko izdanje, a i ostala hrvatska crikvena glasila koriste veliki G. Kako Mirko Berlaković piše, ovim velikim G „*odričemo se pripadnosti cjelokupnomu hrvatskomu narodu – veliko početno slovo, naime, znači da je govor o posebnoj samostalnom narodu. Tako cijepamo hrvatski narod. HN su to u medjuvrjenu uvidile i pišu malim slovom*“. U svezi s tim mene muči samo jedno pitanje, kako da desetljeća dugo dokle se prakticiralo veliki G, nikomur nije palo na pamet da se ovim odcipimo, ali hrbat pokažemo cjelokupnomu hrvatskomu narodu? Kako da su uprav sad upametzeli pri Hrvatski novina da treba mali g hasnovati umjesto velikoga? Pušu neke političke bure, pak onda hudo moramo izminuti, izbrisati iz kolektivnoga pamćenja naš veliki G, za što mi je i osobno žao. Jer tijekom ljet ja sam ovu nevinu slovu zavolila, emotivno se vezala uza nju, iako, to se zna, po hrvatskom standardnom jeziku pravopisno niz ljet živim jur u po/grišnom odnosu. To smo znali i prije, znamo i sad, ali ako je jur na brojni mjesti napisano da je u Gradišću dozvoljeno hasnovanje velikoga početnoga slova, a tako prakticiraju još uvijek pojedini mediji i na neki područji javnoga žitka u susjedstvu, nije mi razumljivo zašto bi ja kot novinarka u Ugarskoj morala hudo promijeniti svoje mišljenje, od jednoga dana na drugi, i prez ikakove logike, „izdajnički“ začeti koristiti mali g umjesto velikoga. Znamda je ovo tema raznih diskusijov u Austriji, štoveć i na društveni portali, ali dokle se ne zame zajednički stav otkad, zašto i kako, pustite da ja, pravoda ne prez osnove, i dalje žarkim srcem volim i oblikujem moj ljubljani veliki G i zato, jer s malim ne simpatiziram. Ni najmanje!

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

Ako i ne želimo širiti obzore kulturne autonomije, aktualna vlast i besparica širom otvara vrata. Naime ni državne ni mjesne vlasti ne žele dalje ulagati u uzdržavanje manjinskih ustanova, škola. Primjer je toga i veličina državne potpore njima, u vlasništvu državnih manjinskih samouprava, te izjave o namjeri davanja u uzdržavanje državnim samoupravama dosadašnjih gradskih ustanova. Najnoviji je primjer pečuške hrvatske škole, o čemu je bilo riječi i na posljednjoj sjednici Skupštine HDS-a, a po razvoju situacije očito je kako grad želi predati ovu ustanovu HDS-u. Velik je to zalogaj, ali i zadatak i izazov za cijelu hrvatsku zajednicu u Mađarskoj.

Santovačka škola i dom se gradi (treba tek skupiti dovoljan broj djece za popunu kapaciteta učeničkog doma), radovi su pri kraju i novac mađarske vlade nakon niza mjeseci čekanja stigao je na račun. Obecanja iz Zagreba također su dobivena prošloga petka. Novaca nam treba mnogo. Naime tu je i zajam od 115 milijuna forinti dignut za kupnju nekretnine u Ulici Nagymező 68. gdje djeluje Croatica.

U Mađarskom parlamentu glasovalo se, 16. svibnja, o bunjevačkoj narodnoj inicijativi za priznavanje Bunjevaca posebnom nacionalnom manjinom u Mađarskoj. Glasovalo se o tome i 2006. godine i nije prošlo jer stav Mađarske akademije ne podupire narečenu narodnu inicijativu. Meni nije sasvim jasno kako u proteklih pet godina nitko od Hrvata Bunjevaca u Mađarskoj, na stranicama svoga tjednika, Hrvatskoga glasnika, ili

preko nekog drugog medijskog „prozora“ nije osjećao potrebu da progovori o ovoj narodnoj inicijativi koja duboko zadire u pore hrvatskoga bića u Mađarskoj, a posebice u Bačkoj. Istini za volju, zastupnici hrvatskih samouprava u našim naseljima u Bačkoj zbili su svoje redove i okupljaju oko sebe Hrvate Bunjevce. Ali potpisi su ponovno skupljeni, inicijativa se opet našla pred Parlamentom, kod rasprave poslužila je i kao platforma političkih prepucavanja oporbe i vladajuće koalicije... I Hrvati, pa i hrvatska država, političko vodstvo Hrvata u Mađarskoj i predsjednik Skupštine HDS-a na meti su blogovskih razmišljanja, prepucavanja, vijesti o događanjima oko bunjevačke inicijative užurbano se donose na najčitanijim državnim online portalima.

Meni nije sasvim jasno kako u proteklih pet godina nitko od Hrvata Bunjevaca u Mađarskoj, na stranicama svoga tjednika, Hrvatskoga glasnika, ili preko nekog drugog medijskog „prozora“ nije osjećao potrebu da progovori o ovoj narodnoj inicijativi koja duboko zadire u pore hrvatskoga bića u Mađarskoj, a posebice u Bačkoj.

Pozivam ovoga puta bunjevačke Hrvate u Mađarskoj, liječnike, političare, inženjere, pravnike, ekonomiste, uglednike u svojim sredinama, obične ljude s povijesnim sjećanjima, one koji žive u našim bunjevačkohrvatskim selima, one kojih su potekli iz njih, da pišu i propagiraju hrvatsko biće bunjevačkih Hrvata u Bačkoj na stranicama tjednika Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoga glasnika, vjerodostojno poričući time skupljene potpise, buduće inicijative, i sve one koji to isto biće žele razjediniti i zavaditi.

Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA – Redovita sjednica Skupštine Hrvatske državne samouprave bit će 28. svibnja s početkom u 10 sati u Croaticinu zdanju (Budimpešta VI, Ulica Nagymező 68). Za sastanak je predložen ovaj dnevni red:

1. Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine; izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao; izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik, referent: Mišo Hepp, predsjednik.
2. Prihvatanje bilance Neprofitnog poduzeća „Croatica“ za 2010. godinu, referent: Čaba Horvath, ravnatelj Croatice.
3. Prihvatanje bilance Zavičaja d. o. o.-a za 2010. godinu, referent: Tibor Radić, ravnatelj Zavičaja d. o. o.-a.
4. Pripreme programa državnog Dana Hrvata, referent: Mišo Hepp, predsjednik.
5. Raspisivanje natječaja za popunu radnoga mjesta ravnatelja ZZHM-a, referent: Mišo Hepp, predsjednik.
6. Informacije o Mađarsko-hrvatskom i Hrvatsko-mađarskom rječniku, referent: Čaba Horvath, ravnatelj Croatice.
7. Donošenje odluke o izmjeni sporazuma između HDS-a i Hrvatske samouprave grada Budimpešte, referent: Mišo Hepp, predsjednik.

Aktualno

Odbijena narodna inicijativa Mije Mujića da se Bunjevci priznaju kao posebna narodnost

Bunjevci su povijesna, etnografska i dijalektna skupina Hrvata

Nakon prošlotjedne rasprave, na sjednici održanoj u ponedjeljak, 16. svibnja, Parlament je većinom glasova odbio narodnu inicijativu Mije Mujića da se Bunjevci priznaju kao posebna narodnost, te da se u Zakonu o pravima nacionalnih i etničkih manjina iz 1993. godine navedu kao 14. manjina. Naime protiv je glasovalo 258 zastupnika, 41 zastupnik – većinom iz stranke Jobbik – bio je suzdržan, a inicijativu je podupirao svega 21 zastupnik, sedam iz stranke Fidesz (među njima i Gábor Kubatov, ravnatelj stranke), tri zastupnika MSZP-a i deset LMP-a, te nezavisna zastupnica Katalin Szili. Time je nakon dvogodišnje zavrzame koju je izazvao pokretač Mijo Mujić s otvorenom mržnjom prema svemu što je hrvatsko, konačno stavljena točka na i.

Poslije neuspjelog pokušaja otrprijeti četiri godine da se prikupljanjem potpisa i narodne inicijative dođe do priznavanja Bunjevaca kao posebne manjine, nije uspjela ni ponovljena inicijativa Mije Mujića predsjednika „Udruge preživjelih Bunjevaca”, pokrenuta u siječnju prošle godine. Iako je Hrvatska državna samouprava, krovno političko tijelo Hrvata u Mađarskoj, koja Bunjevce smatra neotuđivim dijelom hrvatskoga bića, svojom žalbom Ustavnom sudu na odluku Državnog izbornog povjerenstva, kojom je ovjeren obrazac za prikupljanje potpisa za narodnu inicijativu da se Bunjevci priznaju kao posebna manjina, uspjela odgoditi (a tome je pridonio i moratorij na prikupljanje potpisa za vrijeme izborne procedure za mjesnu samoupravu), ali ne i spriječiti prikupljanje potpisa, nakon procedure od godinu dana inicijativa je došla do kraja, pred Mađarski parlament. Pošto je ponovno prikupljen više nego potreban broj (po zakonu najmanje tisuću) potpisa, sredinom veljače predsjednik Državnog izbornog povjerenstva o tome je obavijestio predsjednika Parlamenta i priložio, po zakonu, obvezatni stav Mađarske akademije znanosti. Po zakonu, Parlament je u roku od tri mjeseca inicijativu bio obvezatan staviti na dnevni red i donijeti odluku. Mađarska vlada na sjednici održanoj 23. veljače ove godine donijela je odluku kako ne podupire priznavanje Bunjevaca kao posebne manjine jer – sukladno stavu Mađarske akademije znanosti – bunjevačku zajednicu smatra povijesnom, etnografskom i dijalektnom skupinom Hrvata u Mađarskoj. O inicijativi se 2. svibnja raspravljalo i na sjednici nadležnog parlamentarnog Odbora za ljudska prava, manjinska, civilna i

vjerska pitanja. Na spomenutoj sjednici nije sudjelovao pokretač Mijo Mujić, ali je odlukom Odbora riječ dobio bunjevački aktivist Csaba Kammerman, ujedno urednik internet-ske stranice bunyevac.hu, koji je svoj dodatni pismeni materijal i usmeno izložio. Zasadjanju je nazočio i predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, koji nije tražio riječ. Vladin je stav izložio Csaba Latorcai, zamjenik državnog tajnika Ministarstva javne uprave i pravosuđa. Nakon polusatne rasprave – sukladno stavu Akademije prema kojemu bunjevačka zajednica ne odgovara po svemu propisanim uvjetima jer ne «izražava svijest o zajedničkoj pripadnosti koja je usmjerena na očuvanje svega spomenutoga, te na izražavanje i zaštitu interesa povijesno nastalih zajednica», prije svega nedostaje joj poseban vlastiti jezik kao jedan od zakonskih uvjeta – Odbor nije podržao bunjevačku inicijativu. Po Akademijinu mišljenju, kako priznavanje bunjevačke zajednice u Mađarskoj kao posebne manjine ne bi pridonijelo djelotvornijem ostvarivanju njezinih interesa u sustavu manjinskih samouprava, a dijeleći Vladin i Akademijin stav, Odbor je prihvatio preporuku da bunjevačka zajednica ne odgovara po svemu uvjetima propisanim manjinskim zakonom, stoga nema razloga ni za izmjenu 2/3 manjinskog zakona.

Prema tome posve očekivano Odbor nije podupirao da se Bunjevci priznaju kao posebna manjina, ali zanimljivo da je inicijativa dobila četiri glasa za, a bilo je 12 suzdržanih. Tjedan dana poslije, 9. svibnja, u Parlamentu je održana neočekivano duga, jednoipolusatna rasprava, kojom se oporba uglavnom koristila za napade na vladajuću koaliciju, s povreme-

nom raspravom o potrebi izmjene manjinskog zakona radi sprječavanja „etnobilizma”. S jedne strane vladajuće stranke, sukladno Akademijinu stavu, nisu podupirale osamostaljenje Bunjevaca kao posebne manjine, a s druge oporbene stranke zastupale su različita mišljenja. Stranka Jobbik, smatrajući da zakonom određena procedura o tome pitanju nije dovoljno jasna, ali i da bi svatko morao imati pravo na slobodan izbor identiteta, najavila je da će se suzdržavati kod glasovanja. Zastupnica Mađarske socijalističke stranke Mónika Lamperth, podrijetlom iz Bikića, izložila je pak svoje osobno mišljenje i priznala da Klub zastupnika njezine stranke još nije zauzeo stav, a voditelj Kluba zastupnika stranke LMP izrazio je mišljenje da svatko ima pravo na slobodan izbor identiteta, stoga podržavaju priznavanje Bunjevaca. Dok je vladajuća koalicija svoj stav dosljedno temeljila na stručnom mišljenju Akademije, čiji se stav po zakonu obvezatno mora zatražiti, dotle se dio oporbenih izlagača u potrazi za pravim argumentima, iznoseći uglavnom osobne dojmove, ocjene i simpatije, upustio čak i u diletantsku raspravu o nekim jezičnim pitanjima.

Konačno u ponedjeljak, 16. svibnja, došao je trenutak odluke. Međutim, unatoč ranijoj „ozbiljnoj” raspravi, donesena je ipak očekivana politička odluka. Inicijativa Mije Mujića da se Bunjevci priznaju kao posebna narodnost, te da se navedu u Zakonu o pravima nacionalnih i etničkih manjina iz 1993. godine kao 14. manjina u Mađarskoj, ponovno je odbijena s velikom većinom glasova.

S. B.

ZAGREB

Ministar znanosti, obrazovanja i športa Radovan Fuchs primio čelnike HDS-a i ravnatelja santovačke škole

Ministar znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske Radovan Fuchs sa svojim suradnicima u petak, 13. svibnja, u svom uredu u Zagrebu primio je tročlano izaslanstvo Hrvata iz Mađarske. Povod za sastanak bio je projekt izgradnje novoga hrvatskog vrtića i učeničkog doma u Santovu. Tom su prigodom čelnici Hrvatske državne samouprave, predsjednik Mišo Hepp, voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga i ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu Joso Šibalin upoznali ministra Radovana Fuchsa o tijeku izgradnje novoga santovačkog vrtića i učeničkog doma, te istakli važnu ulogu ove okružne hrvatske ustanove za školstvo Hrvata u Mađarskoj.

Ujedno su postavili i pitanje udjela Hrvatske u sufinanciranju projekta, sukladno preporukama Hrvatsko-mađarskoga mješovitog odbora za manjine o podupiranju izgradnje novog učeničkog doma. Kako su naglasili, za dovršetak I. etape izgradnje novog vrtića i učeničkog doma u Santovu od Hrvatske se očekuje da osigura dio sredstava koja nedostaju, konkretno u iznosu 55 milijuna forinta. Ministar Fuchs uz ostalo se zanimao općenito za položaj i budućnost hrvatskoga školstva u Mađarskoj, te ih upoznao sa stajalištem Vlade Republike Hrvatske kako će sudjelovati u spomenutom projektu izgradnje santovačkog učeničkog doma.

S. B.

Natječaj

Hrvatska državna samouprava i Savez Hrvata u Mađarskoj, kao vlasnici, raspisuju natječaj za popunu radnoga mjesta ravnatelja Croatice, neprofitnog poduzeća d. o. o. za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost.

Uvjeti: – visoka stručna sprema
– znanje hrvatskoga jezika na visokom stupnju
– podnošenje projekta djelovanja poduzeća
– mađarsko državljanstvo
– dokaz nekažnjivosti.

Skupština Hrvatske državne samouprave i Zemaljski odbor Saveza Hrvata u Mađarskoj ravnatelja Croatice imenovat će na rok od pet godina, od 30. rujna 2011.

Rok za podnošenje ponuda: 30 dana od objave u Hrvatskome glasniku.

Adresa: Ured Hrvatske državne samouprave 1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.

BUDIMPEŠTA – Sukladno odredbama Pravilnika Nadzornog odbora Neprofitnog d. o. o.-a Croatice, predsjednica narečenog tijela Marija Pilšić sazvala je sjednicu Nadzornog odbora. Sastanak će biti u ponedjeljak, 23. svibnja, s početkom u 11 sati u zgradi Croatice (Budimpešta VI, Ul. Nagymező 68). Predložen je ovaj dnevni red: 1. Neprofitno izvješće i prihvaćanje bilance Croatice za 2010. godinu, 2. Izvješće u svezi sa situacijom nove nekretnine (Nagymező 68). 3. Ostala pitanja.

BUDIMPEŠTA – U organizaciji bugarske, hrvatske, slovenske i srpske manjinske samouprave XVIII. okruga grada Budimpešte, i ove se godine, u subotu, 21. svibnja u 14 sati u Bókayevu vrtu priređuje tradicionalna priredba naslova Slaveni s juga. U sklopu priredbe hrvatsku zajednicu zastupa budimpeštanska Hrvatska izvorna plesna skupina s najnovijom koreografijom, koju je sa članovima uvježbala Dora Ispanović.

NARDA, MURSKO SREDIŠĆE – Tročlana delegacija iz južnogradišćanskoga naselja s načelnicom Kristinom Glavanić je gostovala 5. majaša, u četvrtak, u partnerskom gradu u Hrvatskoj, prigodom obilježavanja Europskoga tajedna. Narda je već ljeta dugo u prijateljskom zagrljaju s ovim varošom na hataru Hrvatske i Slovenije, a česti su i međusobni posjeti kulturnih, političkih i ognjogasnih delegacijov.

39. Hrvatsko shodišće u Juri na Bijeloj nedilji

Jurski biskup, dr. Lajos Pápai (sliva) i mons. dr. Marin Srakić, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit, s bogoslovima

Na Bijeloj nedilji, prvoga majuškoga vikenda okupilo se je mnoštvo Gradišćanskih Hrvatov iz Slovačke, Austrije i Ugarske jur na 39. tradicionalnom hrvatskom shodišću u jurskoj katedrali. Ov vjerski sastanak svenek je posebni doživljaj zbog velikoga broja vjernikov pred kipom Krvave suze točeće Divice Marije. Te nedilje Hrvatska manjinska samouprava Narde je jur po peti put organizirala putovanje za svoje vjernike, a došla je brojčana grupa kiseških Hrvatov kot i hrvatski hodočasnici iz Staroga Grada, Bizonje, Kemlje, Koljnofa, Unde, Prisike, Hrvatskoga Židana itd. Ovpут je svetačnu svetu mašu predvodio mons. dr. Marin Srakić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije ter đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit, u nazočnosti jurskoga biskupa Lajosa Pápaia s koncelebranti predstojnici bogoslovije Đakovačko-osječke nadbiskupije, odnosno hrvatski dušobrižnici iz Jurske, Sambotelske, Željezanske biskupije ter Požonske nadbiskupije. Zbor đakovačkih bogoslovov pod kantiranjem i dirigencijom Ivana Andrića ter tamburaši i Muško jačkarno društvo iz Hrvatskoga Jandrofa, doslovno su polipšali svečanost svojim muzičkim oblikovanjem svete maše. Đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit mons dr. Marin Srakić je pozvao vjernike na stalnost „u nauku apoštolov” i molitvi, a posebno se obratio u svoji riči na svetak proglašenja blaženim pape Ivana Pavla II. te iste nedilje na Trgu Sv. Petra u Vatikanu. Blaženi papa Ivan Pavao II. pohodio je 7. septembra 1996. ljeta Jursku biskupiju i predvodio je Euharistijsko slavlje u jurskom Ipari parku i pomolio se pred milosnim kipom

Majke Božje Jurske u katedrali. Uz ostalo je đakovačko-osječki nadbiskup posebno istaknuo veliku ulogu ljubavi hrvatskoga naroda prema Blaženoj Divici Mariji. Na kraju svete maše za biskupskom molitvom pred kipom Krvave suze točeće Divice Marije vjerniki su imali mogućnost u znaku poštovanja kušnuti i pomilovati platneni rupčac ki je vržen u srebrne rame. Iz povijesti ovoga kipa moramo znati da 17. marcijuša 1697. na dan Sv. Patrika, apoštola Irske – u Irskoj opet proganjaju katoličane, i onda toči Marijin kip od 6 do 9 ur krvne suze, za ki dogodjaj se pravoda uzroki ne najdu. I za vrime pregledavanja se stalno kapaju suze i te se otaru tim rupcem koji se dandanas daje ljudem viditi i taknuti na spomen-dan toga krvavljenja. U Juri od 1972. se drži skupno hrvatsko shodišće, uvijek na prvu nedilju u majušu, i svako ljetu drugi hrvatski biskup nastavlja predvodjenje jedno od najvećih hrvatskih shodišćev u Ugarskoj. Od 2002. ljeta je za organiziranje ovoga shodišća odgovoran kanonik Jive Šmartović, rodod iz Bizonje, ki je i ovput zahvalio svim vjernikom da su ovu nedilju aldovali skupnom zajedničtvu Gradišćanskih Hrvatov. U svetačnoj svetoj večernici otpodne, početo od 14 ure, prelat kanonik Ferenc Benković je peljao molitvu, klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i meditaciju. Vjerniki su zbogomdali jurskoj baziliki, marijanskom svetišču, kipu Krvave suze točeće Blažene Marije i drugim hodočasnikom s pjesmom „Zbogom ostan, Marija, tisućkrat pozdravljena, zbogom ostani i putuj s nami, Marija, Mat Jurska!”

-Tiho-

Đakovački bogoslovi u Mađarskoj

Bogoslovi u đurskoj katedrali, zdesna prvi Koljnofac Mark Mogyorósi

Zajednica bogoslova đakovačkog Bogoslovnog sjemeništa, predvođena svojim poglavarima: rektorom Josipom Bernatovićem, duhovnikom Božom Radošem, prefektom Ivanom Andrićem i ekonomom Matejom Glavicom, 28. travnja uputila se na izlet i hodočašće u Mađarsku. Za odredište odabrana je Mađarska zato što tijekom tri godine u đakovačkom Bogoslovnom sjemeništu i na KBF-u studirao je bogoslov Đurske biskupije Mark Mogyorósi, gradišćanski Hrvat. Prva postaja bila je Budimpešta gdje su obišli gradske znamenitosti te se uputili prema Ostrogonu gdje su pogledali katedralu i kriptu. Drugoga dana putovanja bogoslovi su posjetili Željezo gdje su nakon obilaska nekih znamenitosti primljeni kod biskupa Egidijusa Živkovića. Toga su dana razgledali Šopron, uputili se prema Koljnofu, rodnom mjestu bogoslova Marka, gdje su u crkvi, koja je ujedno i hodočasnička crkva i marijansko svetište, slavili misu, kojom je predsjedao rektor Bernatović. Treći dan boravka započeo je misom na latinskom jeziku u sjemenišnoj kapeli u Đuru, a nastavio se razgledavanjem

grada uz vodstvo dr. Ive Šmatovića, profesora biblijskih znanosti hrvatskih korijena. U benediktinskoj opatiji Pannonhalma razgledali su samostan, vinoteku i biblioteku te imali prijam kod generalnog vikara, gdje im se pridružio i đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić. Putem su navratili i k svećeniku hrvatskih korijena, prelatu Ferencu Benkoviću. U prigodnom pozdravu biskup Lajos Pápai istaknuo je radost što su hrvatski bogoslovi posjetili Mađarsku, te rekao da prijateljstvo između Đurske biskupije i Đakovačko-osječke nadbiskupije traje već dugi niz godina, ali se ovih dana još više učvrstilo. Nadbiskup Marin Srakić zahvalio je na ukazanom gostoprimstvu i prisjetio se gostoprimstva koje je ova Biskupija iskazala i za vrijeme Domovinskoga rata bogoslovima iz Đakova, kada su, zbog ratnih neprilika, bili prisiljeni napustiti Đakovo i provesti neko vrijeme u progonstvu u Mađarskoj. Vrhunac boravka u Mađarskoj bio je 1. svibnja, veliko hodočašće gradišćanskih Hrvata.

www.ika.hr

Foto: Tiho

SALANTA – U tom će selu 20. svibnja biti svečano, predaje se obnovljeni salantski dom kulture i trg ispred njega, koji je mjesna samouprava ostvarila sredstvima iz programa Nova Mađarska. Na službenoj proslavi uz načelnika Zoltána Dunaia pozdravne riječi uputit će i parlamentarni zastupnik Zsolt Tiffán. Mjesna samouprava 21. svibnja priređuje cjelodnevne programe, koji počinju u 10 sati svečanom predajom zgrade i trga, nastavlja se sastankom umirovljenika iznad 60 godina te nizom sadržaja, a s početkom u 19 sati slijedi svečani program u sklopu kojega će se okupljenima obratiti načelnik sela i referentica za kulturu Zsannett Kelemen. U programu nastupaju mjesna društva, KUD Marica i Ciganski folklorni ansambl, koji će nastupiti i 20. svibnja, a od 21 sat je bal uza svirku Orkestra Podravka.

HRVATSKI ŽIDAN – Vjeroopćina Hrvatskoga Židana i Društvo lovcev priređuje svoje tradicionalno shodišće k Peruškoj Mariji 29. majaša, u nedilju. U 10 uri se začme trojezična maša (hrvatsko-nimško-ugarska) u čast Blažene Divice Marije i Sv. Hubertusa. Svetu mašu muzički oblikuje zbor Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, a glavni celebrant bude Gáspár Csóka, učitelj Gimnazije benediktincev u Pannonhalmi. U 12 uri svi gosti su pozvani na agape, a u 14 uri je zbogomdavanje. Ako je godinasto vrijeme, onda maša se prikazuje u mjesnoj crkvi. Svakoga najsrdačnije čekaju organizatori, na čelu sa Štefanom Dumovićem, dušobrižnikom Hrvatskoga Židana.

BUDIMPEŠTA – Nj. Eksc. Ivan Bandić, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti, poziva Vas na koncert „SACRED VOICES“ u izvedbi Irén Lovász i Lidije Bajuk u utorak, 24. svibnja, u 18 sati u crkvi Sv. Mihovila (Budimpešta V, Váci u. 47/B). Sudjeluju: Irén Lovász, glas, Zoltán Mizsei, glas, srednjovjekovna harfa, psalterij, udu, Béla Ágoston, gajde, frula, saksofon. Program: Mađarski narodni napjevi, srednjovjekovne mađarske, talijanske, katalonske crkvene himne. Lidija Bajuk, glas, gitara, Marija Mlinar, harfa, Stanislav Kovačić, violončelo, Tradicijski napjevi iz Hrvatske, vokalna lirika hrvatskih skladatelja, stihovi hrvatskih pjesnika. Ulaz je besplatan. Projekt su poduprli Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti.

PEČUH – Osijek–Pečuh / Eszék–Pécs naslov je likovne izložbe osječke Umjetničke akademije, koja se otvara u petak, 20. svibnja, u 17 sati u pečuškoj Galeriji Nádor. Izložbu otvaraju generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov i lektorica Umjetničke akademije Karmela Puljiz. Likovne ostvaraje odabrala je lektorica Akademije, a u organizaciji i pripremi izložbe sudjelovao je Vladimir Frelih, docent narečene Akademije.

NARDA – U ovom južnogradišćanskom selu se priređuju konjski dani 21. i 22. majaša. Ovoga vikenda će se ovde sastati ljubitelji tih životinj i organizirane su različite aktivnosti. Izabrat će se najljepši cucak, kuhat će se u naticanju, predstaviti će se striljači lukom, prodavat će se u sajmu djela ručne šikanosti, a konji će, naravno, glavnu ulogu dobiti u ovom neobičnom spravišću. Na balu će svirati novi nardanski zabavni bend „Sladoled“. Doseljenik u Nardu i održavač konjev Tamás Szabó je inicirao ov dvodnevni program, kojega materijalno podupira i mjesna Samouprava.

POTONJA – U organizaciji Hrvatske samouprave Šomodske županije i Samouprave sela Potonje, u subotu, 21. svibnja, s početkom u 14 sati priređuje se malonogometni turnir: „Kup hrvatske zajednice“. Mjesto: potonjski rekreacijski park. U 14 sati je otvorenje turnira i predaja malonogometnog igrališta, u 14:30 izvlačenje ždrijeba, u 15 sati prva utakmica, a u 20 sati objava konačnih rezultata, uručenje nagrada i večera.

BUDIMPEŠTA – Turistička zajednica Kvarnera, u suradnji s predstavništvom Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj i Županijskom komorom Rijeka, od 19. do 21. svibnja održat će road show prezentaciju turističke ponude Kvarnera, na poznatoj budimpeštanskoj Veletržnici (Nagyvásárcsarnok). Uz promidžbene materijale Kvarnera, posjetiteljima će se i nuditi domaći proizvodi: sir, smokve, rakija i drugo.

BEČ – U prošlom broju Hrvatskoga glasnika je objavljen poziv na mirne prosvjede u Beču, međutim Austrijsko-hrvatska zajednica, na čelu s Miroslavom Piplicom, i ovim putem obavještava svakoga da zavoľ vrimenskih neprilik mirni prosvjedi suprot sramotne haške presude herojem Domovinskoga boja Anti Gotovini i Mladenu Markaču, nisu održani minule nedilje u Beču, nek će se organizirati 22. ili 29. majuša. Daljnje informacije na vrime budu objavljene na stranici zajednice www.a-h-z.at.

SUBOTICA – Dvanaesti znanstveni kolokvij Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata na temu „Franjevci u Baji”, održat će se u četvrtak, 19. svibnja, u kapeli Crne Gospe Franjevačke crkve Svetog Mihovila na Franjevačkom trgu broj 1, s početkom u 19 sati. Uvodničar je pročelnik Odsjeka za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Pečuh, profesor dr. Dinko Šokčević, koji će govoriti o povijesnoj nazočnosti i djelovanju franjevaca u Baji, gradu, nakon Subotice i Sombora, trećem po važnosti za bunjevačke Hrvate.

MOHAČ – U okviru svečanosti Svetog Ivana Nepomuka, koja će se prirediti od 20. do 22. svibnja u Mohaču, u subotu, 21. svibnja, s početkom u 14 sati priređuje se glazbeni i plesni program u kojem uz druge nastupaju Dječja plesna skupina Šokačke čitaonice, Mohačka tamburaška škola, Orkestar „Poklade” i KUD „Zora”.

ALJMAŠ – Hodočašće Gospi od Utočišta u Aljmašu

Kako nas je obavijestila predsjednica Hrvatske manjinske samouprave Valerija Petrekanić Koszó, dvadeset aljmaških Hrvata u nedjelju, 29. svibnja, hodočastit će u Hrvatsku, Gospi od Utočišta u Aljmaš gdje će s početkom u 9.30 sati sudjelovati nedjeljnomu misnom slavlju koje će služiti velečasni Ante Markić, ravnatelj svetišta. Nakon križnog puta, na povratku planiraju i posjet Osijeku, razgledavanje povijesnih i kulturnih znamenitosti grada.

Sudbina Hrvatske zavičajne kuće u Lukovišću

I kada pomislimo kako se nemamo za što brinuti, popravili smo krov i voda nam nije do koljena, naravno, u prenesenom značenju, evo novih problema. Uvijek i uvijek iznova oni se javljaju oko novca. Tko će dati te toliko potrebne forinte. To pitanje uvijek je najteže kada se više gazda nalazi u jednom dvorištu. Zavičajna kuća u Lukovišću i gospodarske zgrade u suvlasništvu su naselja Lukovišća i Županijskog muzeja u Kapošvaru.

O tome kako dalje, razgovaralo se na seoskom poglavarstvu u Lukovišću sredinom travnja na poticaj v. d. ravnatelja Županijskog muzeja „Rippl Rónai” iz Kapošvara Levente Ábraháma i muzeologinje Orsolye Kapitány, voditeljice Odjela za etnografska istraživanja županijskog Muzeja „Rippl Rónai”. Pozivu su se odazvali načelnik sela Lukovišća József Matyók te načelnici hrvatskih naselja Novoga Sela, Potonje (Tamás Reisz) i Brlobaša (Piroška Gujaš).

Ravnatelj je naglasio kako je stanje u Muzeju katastrofalno. Jednom riječju, nema ni forinte i sam uzdržavatelj, Samouprava Šomođske županije, pred stečajem je. Traže se mogući izlazi daljnjeg uspješnog djelovanja Zavičajne kuće uza svu stručnu pomoć koju bi na sebe i nadalje preuzeo Muzej. Najradije bi se i predalo pravo uzdržavanja nekome, troškove uzdržavanja Muzej ne može dalje snositi. Započetu praksu suradnje treba nastaviti i riješiti to goruće pitanje *in situ* (u prvotnom položaju) financiranjem statusa osobe koja bi se brinula o kući.

Lukoviški načelnik József Matyók zatražio je neka se objasni pojam zajedničkog uzdržavanja, oni su svoje obveze ispunili do kraja slovom ugovora, i to namjeravaju činiti i nadalje. Vlasništvo nad Zavičajnom kućom lukoviška samouprava ne namjerava preuzeti jer se radi o kulturnom dobru, ali preuzima na sebe svoj dio obveza s točnim naznakama i troškovima.

Ravnatelj Muzeja je kazao kako oni nemaju nikakvih sredstava ako se želi da kuća bude otvorena i u funkciji, netko za to treba osigurati sredstva, uz napomenu kako će Muzej i nadalje davati svu stručnu, promidžbenu potporu, a status osobe koja bi bila zaposlena i nastale troškove trebaju riješiti svi zainteresirani. Naglasio je, ako se ne mogu dogovoriti, za nekoliko će godina kuća, budući da će Muzej biti prisiljen da je zatvori, biti u istome stanju kao što je bila prije obnove 2009. godine. Dakle lukoviška, potonjska, novoselska i brlobaška samouprava te Hrvatska samouprava Šomođske županije neka se slože oko očuvanja toga jedinog preostalog kulturnog blaga ovoga kraja koje treba očuvati. U ime Hrvatske samouprave Šomođske županije njezin predsjednik Jozo Solga reče kako su oni partneri Muzeju ako i oni dobiju sredstva od županije i države, te kako će nastojati uskladiti 24 hrvatske samouprave u Podravini radi zajedničkoga cilja i pronalazanja optimalnog rješenja. Nakon obnove briga o zgradi povjerena je Margiti Romolic Esze, koja je taj posao obavljala do kraja prosinca 2010. godine, temeljem ugovora o suradnji između Županijskog muzeja „Rippl Rónai” i Hrvatske samouprave Šomođske županije o daljnjoj zajedničkoj brizi o lukoviškoj Zavičajnoj kući do kraja

2010. godine. Treba što prije naći novu osobu jer se gospođa Esze odrekla, i izraditi programe u funkciji „procvata” zavičajne kuće. Zamoljena će biti Ruža Bunjevac, predsjednica lukoviške Hrvatske samouprave. Zaključeno je da se do sljedećeg sastanka uglave točke budućega sporazuma između Muzeja i Hrvatske samouprave Šomođske županije te lukoviške, potonjske, novoselske i brlobaške samouprave, pa da Zavičajna kuća bude otvorena tijekom godine od travnja do listopada.

Zavičajna kuća u Lukovišću

Zavičajna kuća u Lukovišću jedina je zavičajna kuća Hrvata u Podravini (Šomođ, Baranja). Utemeljena je 1985. godine. Iduće godine uređena je i otvorena izložba općega karaktera izložcima Muzeja „Dráva” i nešto iz Županijskog muzeja „Rippl-Rónai”. Tadašnji je postav oslikavao način života Hrvata toga kraja, i to s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Nakon više od 20 godina, 2008. godine, zahvaljujući programu „Zavičajne kuće za zajednicu”, u Godini renesanse došlo je do obnove izložbe, potom zgrade, a potkraj 2009. godine s potporom Hrvatske samouprave Šomođske županije i dobivenim natječajem u ime vlasnika Ravnateljstva Županijskog Muzeja „Rippl-Rónai” u Kapošvaru, obnovljen je i krov Zavičajne kuće. Uloženo je preko četiri milijuna forinti.

Današnjom stalnom izložbom svjedoči se o kulturi i svijesti hrvatskoga naroda u Podravini i u Mađarskoj. Izložba predstavlja život Hrvata u ovoj regiji, a smještena je u razdoblje između dva svjetska rata. Zavičajna kuća kulturno je nasljeđe koje je našlo utjelovljenje u izloženim predmetima. Premda se nalazi u Lukovišću, Kuća je svih podravskih Hrvata na ovim prostorima.

Pokušalo se lani na odgovarajući način i turističkom promidžbom (jedna od točaka turističkog puta uz područje Drave u sklopu projekta Nacionalnog parka Dunav-Drava) predstaviti tu ljepotu i privući posjetitelje i goste, tražili su se razni, sve bolji i bolji programi.

Intervju

(Naj)lijepše lice mađarske vlade

U posjetu našoj Janici Nagy u Ministarstvu uprave

Razgovarao: Josip Mihović

Za vikenda, stigavši u Sumarton, sestra mi puno štošta priča. Među ostalim spominje da netko od mnogobrojnih članova obitelji Kiralijevi, u koju zapravo pripadamo i mi, radi u nekom ministarstvu. Na prvi mah nisam smatrao baš važnim njeno priopćenje. Ali zaista sam se iznenadio kada sam se suočio sa stvarnošću. Šetajući istog dana po glavnoj ulici sela, nasuprot nam dolazi Janica (Anna) Nagy u društvu svoje mame Jane Mihović i njezine kume Kate iz Sepetnika. S Janicom se pristojno predstavim, izmijenimo posjetnice (vizit-kartice) i dogovorimo se da što prije nađemo priliku za iscrpan razgovor na njezinu radnome mjestu, u Ministarstvu javne uprave i pravosuđa, kamo kao glasnogovornica mađarske vlade po radnome stažu pripada. Kao uvijek zgodna, ljubazno nas prima u zgradi nasuprot Parlamenta, u svome radnom kabinetu, gdje mnogo više vremena dobivamo za intervju nego što bi nam po protokolu pripadalo.

„Stalnost je u mome poslu raznolikost, promjenljivost, u čemu vrlo uživam”

– Sepetnik, Pustara, Mlinarce, Serdahel i krajni cilj Sumarton – nabraja naša sestra Janica Nagy. – Kao mala cura, krenuvši iz Pešte, puno sam putovala tim pravcem u društvu roditelja, a kasnije kao tinejdžerka i sama, odnosno s prijateljicama i s mojim, istodobnim sestričnima. Vidite, čvrsto sam vezana uz Pomurje. Mada mi je majka rođena u gradu Kanjiži, što nije bilo uobičajeno u ono doba jer je gotovo svako dijete u svome selu ugledalo svijet. Ona je bila jedina od sedmero djece mojih starih roditelja kojoj je liječnik trebao biti u pomoći za vrijeme rođenja. Stari su živjeli u Sumartonu, i tamo živi još i sad moj stric i tetka, odnosno njihova obitelj, pa i ostali iz rodbine. Krsna kuma mi stanuje u Sepetniku. I sad se redovito vraćam mojima ako mi posao dopušta. Na Dan mrtvih obavezno potražimo počivalište naših najmilijih u sumartonskom groblju. I kad smo već tamo, naravno, posjetimo i grob moje šukunbabe, koja se zvala Apollónia Király Országh. Od njenog imena potječe nadimak familije Kiralijevi. Ona je zapravo majka poznatog Pála Királyja koji je od jednostavnog pastirčića postao parlamentarni zastupnik u 19. stoljeću. Po njemu su nazvali školu i kulturni centar u Sepetniku.

I još uvijek nije kraj pomurskih veza glasnogovornice! Prije zaduženja u Vladi vodila je komunikacijske treninge. Na jednom takvom usavršavanju primijetila je da je i serdahelski načelnik među sudionicima tečaja. To bi drugi predavač elegantno mimoišao, ali ne tako ona koja u evidenciji drži sve ono što je podsjeća na rodno mjesto njene majke. Tako je i sa Sumartoncima detaljno konzultirala o jednom natječaju koji je trebao služiti razvoju sela.

Nastavljamo razgovor o tome zašto o njoj kolege novinari pišu da je ona Vladino ljepše lice.

– Da, pišu i tako, ali pišu i suprotno. Tko kako, ovisno kojoj medijskoj ili izdavačkoj kući pripada. Inače postoji protokol čemu se trebam pridržavati: kakvo odijelo trebam nositi, kakva treba da mi bude kosa, kratka ili duga. Na sve to posvećujemo puno pažnje baš

sad kad Mađarska daje predsjedništvo Unije. Spomenuti protokol, naravno, propisuje i to kakav treba da mi bude vanjski izgled, recimo na nekoj konferenciji u Bruxellesu. Osim toga, ako na primjer vodim baš jednu modnu reviju, kao i nedavno, i ja trebam izgledati primjereno.

– Izgledate poput manekenke – pokušavam je hvaliti, što ona skromno odbija.

– Tako nikad neću izgledati.

– Što činite da se tako dobro izgledate? Idete li na fitnes ili možda na aerobik?

– Uopće se ne koristim takvim podvalama. Zbog stalne zauzetosti radujem se i tome ako se ponekad barem dobro ispravam. Inače me posao i moj sinčić konzerviraju, daju mi životnu snagu.

– Bili ste novinar kod najtiražnijega mađarskog lista *Népszabadsága*, osim toga radili ste kao urednik na državnoj televiziji. Što ste onda očekivali od jednog glasnogovornika?

– Zanimljivo je što prije nikad nisam direktno susrela glasnogovornika, naravno, zbog toga što sam obavljala više urednički posao. Prema tome ni sam imala osobitih očekivanja prema njima. Prvi pravi glasnogovornički sastanak mi je bio zapravo onaj koji sam sama održala. Naravno, kao novinarka takvih sam očekivanja ipak imala, da mi informatori ne zataje informacije, da im se s povjerenjem mogu obratiti ma kad, i oni recimo podignu telefon ako ih nazovem.

Dakako, i ona prima previše telefonskih poziva. Njezin posao dnevno traje takoreći 24 sata.

– Budući da sam se primila te dužnosti, razumljivo je da kolegama novinarima na raspolaganju moram biti i onda ako sam naprimjer na nedjeljnom ručku.

Na internetu, na stranicama Ministarstva uprave, u Janičinu kratkom životopisu kod poznavanja stranih jezika stoji: viši stupanj engleski i francuski, niži stupanj španjolski.

– A što je s jezikom vaše majke, kako stojite s hrvatskim?

– Nažalost, hrvatski nisam naučila. Kad smo nekoć u Sumartonu posjetili baku, ili kad

mi je majka razgovarala sa svojim sestrama, one su odmah prešle na hrvatski. Tata i ja smo samo sjedili, i ništa nismo razumjeli. Ali kad smo stigli u peštanski dom, majka mi je govorila samo mađarski. Šteta što kao dijete nisam naučila i moj materinski jezik. Možda će mi ubuduće to biti jedna od najvažnijih zadaća, da ispravim moj grijeh, da nadoknadim raniji propust.

– Vaš ministar je naučio, odnosno još uči hrvatski...

– Da, ako je netko Navračić, to se i očekuje od njega. Isto kao od onoga čija je majka Mihović... Ministrov primjer pokazuje: nikad nije kasno naučiti neki jezik.

– Kako vam prođe jedan radni dan?

– Nema dva jednaka dana, svaki mi je potpuno drugačiji. I upravo je to ljepota mog posla. Naravno, i ja unaprijed pokušavam isplanirati radni dan, ali on se katkad takoreći iz minute u minutu mijenja. Stalnost je u mome poslu ta raznolikost, promjenljivost. Neki ljudi to teško podnose, ali ja uživam u neočekivanim, ad hoc događanjima.

– Imate li vremena za jedino svoje dijete koje odgajate sami, bez njegova oca?

– Mark je u desetoj godini, i za njega uvijek treba da odvojim vremena. Nema takvog posla koji je važniji od njega. Kad sam postala glasnogovornica, razmišljala sam o tome kako nadalje s djetetom, tko, koja strana osoba će ga čuvati. Ali mama i tata ni čuti nisu htjeli o tome. Budući da je riječ o jedinom njihovom unuku, odlučili su da svoj život preustroje tako kako njemu, odnosno meni odgovara. Ujutro ja nosim Marka u školu, a nakon nastave tata ide po njega. Tako funkcionira naša familija, i hvala bogu, do sada je sve u redu. Dečko lijepo napreduje u učenju i u sportu.

– Kako ste s odmorom, rasonodom?

– Prošlog sam ljeta na godišnjem bila svega pet dana. U društvu dobrih prijatelja otputovali smo na otok Krk. U malome ribarskom naselju Silu smo iznajmili apartman baš na obali. I ove godine ćemo tamo, u nadi da ću sad više dana biti zajedno s mojima najmilijim.

Foto: Péter Orosz

Godina Josipa Gujaša Đuretina

U povodu 75. obljetnice rođenja (1936. godine u Martincima) i 35. obljetnice smrti (1976. Budimpešta) pjesnika Josipa Gujaša Đuretina u njegovu rodnom selu organizira se niz priredaba koje su započele 2. svibnja, s pjesnikovom godišnjicom smrti polaganjem vijenaca na njegov grob. Organizatori Godine Josipa Gujaša Đuretina jesu: Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Hrvatska državna samouprava, Savez Hrvata u Mađarskoj, Hrvatska samouprava Baranjske županije, Hrvatska samouprava Šomođske županije, Samouprava Martinci, Hrvatska samouprava Martinci i Osnovna škola Martinci.

Kod pjesnikova groba – ravnateljica martinačke dvojezične škole Ruža Hideg i načelnik sela Martinaca Robert Ronta

Polaganjem vijenaca na martinačkom groblju, 2. svibnja, na dan pjesnikove smrti, recitacijom učenika martinačke škole, te prigodnim govorom sjećanjem Đure Frankovića uz riječi ravnatelja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj Stjepana Blažetina započela je narečena godina. Svečanom trenutku nazočili su predsjednik HDS-a Mišo Hepp, načelnik sela Martinaca Robert Ronta, predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije Jozo Solga, svi učenici i djelatnici martinačke osnovne škole, na čelu s ravnateljicom Ružom Hideg.

Godina Josipa Gujaša Đuretina nastavlja se 17.–21. listopada: Tjednom hrvatskoga jezika. U sklopu Tjedna u martinačkoj osnovnoj školi 17. listopada bit će državno natjecanje u kazivanju stihova u spomen na J. G. Đuretina uza sudionike iz dvojezičnih škola: HOŠIG, MKHŠ, Santovo, Koljnof, Petrovo Selo, Martinci te škola s predmetnom nastavom: Šeljín, Starin, Harkanj, Salanta, Lukovišće. Očekuju se ugledni gosti, književnici i pjesnici. Planira se bogati kulturni i književni sadržaj te izložba dječjih crteža, ilustracija Đuretinovih pjesama

U sklopu Tjedna hrvatskoga jezika, 18. listopada u martinačkoj školi bit će natjecanje u lijepom izgo-

voru, 19. listopada u znaku je kviza koji ima za temu život i pjesništvo J. G. Đuretina, a 20. listopada bit će u znaku crtanja, ilustracija na pjesmu „Podravini“.

Sljedeći dan, 21. listopada, organizira se kulturna priredba i školski program sa zbraćimljenom školom iz Hercegovca. Upriličit će se i zajedničko polaganje vijenaca na grob J. G. Đuretina, a navečer slijedi kulturno-umjetnička večer: folklor, drama, ples, recitacije i izvedba recitala posvećenog J. G. Đuretina.

Dana 14. prosinca u Martincima se organizira spomen-sjednica i znanstveni kolokvij u povodu 75. godišnjice rođenja i 35. godišnjice smrti Josipa Gujaša Đuretina, s nizom popratnih sadržaja kulturno-umjetničkog karaktera.

Branka Pavić Blažetin

Skup u Tordincima

U povodu 460. obljetnice prvoga protestantskog sinoda na današnjemu hrvatskom prostoru, u nedjelju (15. svibnja) otpočele su svečanosti sa svećanim bogoslužjem na kojemu je propovijedao vlč. Tomas Smith (Prezbiterijanska crkva, SAD). U srijedu je održana prva sjednica sinoda (usvajanje izmjena statuta, pravilnika i sl.) te središnje svečano večernje bogoslužje. U petak, 20. svibnja, otvorena je izložba arhivskoga gradiva reformirane Tordinske župe te održana druga sjednica sinoda (izvještaji i sl.). U subotu, 21. svibnja, održava se Međunarodni simpozij uza sudjelovanje znanstvenika iz Hrvatske, Nizozemske, Mađarske i Srbije. Među predavačima je i Đuro Franković: „Protestantizam u Podravini – sinod u Martincima (Vaska Szent Márton) 1555. g. te katolička duhovna obnova“. U nedjelju, 22. svibnja, bit će svečano bogoslužje, završetak obilježavanja obljetnice. Propovijeda vlč. Lucius de Craaf, Reformirana crkva u Nizozemskoj.

BUDIMPEŠTA – Hižni par Ana Bugnić, rodom iz Hrvatskih Šić, i Vilmos Lendvai pred šezdesetimi ljeti su si obećali vjernost i ov dijamantni jubilej će proslaviti u krugu svoje obitelji u budimpeštanskoj palači Stefánia 28. majuša, u subotu, početo od 14 uri. Njeva ljubav je jedna od tipičnih štoric od graničarov i seoskih divičic, ki su se upoznali u teški vrime, kad nisu ni jedne ni s druge strane lako primili ljubav u hrvatski pogranični seli s došljaki, tudjimi katani. No, kako se po ljeti vidi, Gradišćanska Hrvatica, teta Ana i nje hižni drug bili su žilavi u svoji čuti i šest desetljeća dugo živu jur u miru i ljubavi. Jubilarom jur najpr i mi gratuliramo za ovu lipu obljetnicu!

Trenutak za pjesmu

Lidija Bajuk

Panonija

Kroz šuštavo lišće viri smeđi plod oskoruše, mušmule i oraha.
Od kora i ljuski Veles gradi brod,
jesenju korablju strasnih uzdaha.

Iz košnice pastir rukom vadi med,
pa silazi umoran do pojila.
Večer rosi okna, vratnice i mjed.
Pišti vlažno granje. Bljesak ognjila.

Uzdolinom njuška mekodlaki puh.
Okolo krijesa kolo, cika, pijanka.
Usnulog pastira budi žitni duh
i s Lunom u ruci mlada seljanka.

Visoka škola Józsefa Eötvösa u Baji

Predstavljena djelatnost i izdanja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj

U organizaciji Odjela za hrvatski jezik pri Institutu za strane i narodnosne jezike na Visokoj školi Józsefa Eötvösa u Baji, u utorak, 5. travnja, predstavljeni su djelatnost i izdanja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj.

Oкупljene, prije svega goste iz Pečuha, studente i zainteresirane bajske Hrvate u predavaonici Odjela za hrvatski jezik srdačno je pozdravio profesor Živko Gorjanac.

Ravnatelj ZZHM-a, profesor Stjepan Blažetin održao je izlaganje o pretpovijesti i povijesti institucionalnog znanstveno-istraživačkog rada i izdavaštva Hrvata u Mađarskoj, od druge polovice 19. stoljeća i interesa prema ostalim narodima u Austro-Ugarskoj Monarhiji koji nisu bili manjine, nego narodi, posebno Hrvati koji imaju svoju državnost, sve do utemeljenja Zaklade Hrvatskog instituta (1992), zatim Udruge Hrvatskoga znanstvenog zavoda (1995), konačno i Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj (2004) kao prve samostalne znanstvene ustanove Hrvata u Mađarskoj.

Kako uz ostalo reče profesor Blažetin, počeci su institucionalnog istraživanja u drugoj polovici 19. stoljeća, kada je 1849. godine pokrenut studij slavenskih jezika i književnosti, poslije Katedra za hrvatski jezik i književnost, koja se u prvoj polovici 20. stoljeća ograničavaju uglavnom na mađarsko-hrvatske veze, stariju i usmenu književnost, vrlo se malo bave manjinama, pa tako i Hrvatima u Mađarskoj. Od naših izdanja samo nakratko izlaze Bunjevačko-šokačke novine, zatim Danica kalendar. Poslije Drugoga svjetskog rata pokreće se slavistika na budimpeštanskoj Sveučilištu ELTE, zatim Katedra za hrvatsko-srpski jezik i književnost na Višoj nastavničkoj školi u Pečuhu, utemeljena 1949. godine, Visoka škola «Dániel Berzsenyi» u Sambotelu (1990), Manjinska radionica Mađarske akademije znanosti 1998., zatim Manjinski zavod Mađarske akademije znanosti 2001, u okviru kojega se istražuju kultura, povijest, etnografija i jezik manjina, uglavnom prekogranične mađarske manjine. Osnivanjem Zaklade Hrvatskog instituta 1992. godine počinje organizirani znanstveno-istraživački i izdavački rad Hrvata u Mađarskoj, prije svega pojedinačno i vezano za naše

katedre. Tada se pojavljuju i prva naša samostalna izdanja.

Nastojanja da se znanstveno-istraživački i izdavački rad institucionalizira nastavljaju se utemeljenjem Hrvatskoga znanstvenog zavoda kao udruge 1995. godine. U to vrijeme pokreće se nekoliko biblioteka odnosno časopisa, objavljuju djela Hrvata u Mađarskoj na hrvatskom jeziku.

Konačno se 2004. godine utemeljuje prva samostalna znanstvena ustanova Hrvata u Mađarskoj, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, sa sjedištem u Pečuhu, uz četiri stalno zaposlena – ravnatelj Stjepan Blažetin, referentica Magdalena Molnar Drienczi, znanstveni novak Silvestar Balić i voditelj računovodstva Norbert Schultz – najvažnijom zadaćom smatra znanstvena istraživanja o Hrvatima u Mađarskoj, na hrvatskome jeziku.

Samo odgovarajuća infrastruktura, novac, ulaganje u ljudske resurse, u mlade može dati željene rezultate, naglasio je još jednom na

Iz povijesti Hrvatskoga glasnika

Nakon kongresa o planovima i proračunu zasjedao Zemaljski odbor

(...) Tako je predsjednik Joso Ostrogonac usmeno dopunio pismeno dostavljeni Plan rada, a između ostaloga prihvaćen je prijedlog da se u zajedništvu sa Zemaljskom samoupravom utemelji jedna izdavačka kuća u okviru koje bi djelovao i Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj, pa su izabrana i tri člana koji će zastupati Savez u šestočlanom mješovitom odboru zaduženom za tu zadaću: Matilda Bölcs, Jozo Solga i Martin Išpanović. Kao što je više puta naglašeno, glavni je cilj uskladiti na taj način izdavačku djelatnost Hrvata u Mađarskoj i izraditi koncepciju izdavaštva, a konačno riješiti i pitanje statusa Hrvatskoga glasnika. Nadalje, prihvaćeno je da se: izvrši kupoprodaja zgrade u Nagymező ulici (kako smo čuli, ona je već obavljena u skladu s ranijom odlukom), da se pomaže organizacija CROATIjade, da se priredi kao jedna od središnjih programa tradicionalni Hrvatski nogometni kup 1998 (ovaj put u Bačkoj u Dušnoku, 8.-9. kolovoza) pri čemu su regije dužne do 10. o. m. dati prijave organizatoru u Bačkoj, te da se urede odnosi s Hrvatskim poslovnim centrom, što je također već riješeno.

(Hrvatski glasnik, br. 27, 9. srpnja 1998)

kraju Stjepan Blažetin, koji je ukratko predstavio sva dosadašnja izdanja, naslove pojedinih biblioteka.

Među planovima, spomenuo je i izradbu nacrtu za Leksikon Hrvata u Mađarskoj, napomenuvši da se najnovija, ali i neka od prijašnjih izdanja mogu nabaviti u Zavodu, a sve informacije dostupne su na web-stranici www.mhti. S. B.

Učenici santovačke hrvatske škole

Croatiada 2011 – kazivanje stihova i proze u Keresturu

Croatiada je državno natjecanje za polaznike hrvatskih narodnosnih odgojno-obrazovnih ustanova iz poznavanja hrvatskoga jezika i vještine kazivanja stihova, likovnog ostvarenja i glumačkog umijeća. Croatiada već više od jednog desetljeća okuplja nadarenu hrvatsku mladež nudeći mogućnost da se nadareni učenici istaknu i da budu nagrađeni u onome u čemu su najbolji među Hrvatima u Mađarskoj. Državno natjecanje u kazivanju stihova i proze ove je godine priređeno u Osnovnom obrazovnom središtu „Nikola Zrinski“ u Keresturu, 12. svibnja. Sudjelovao je 41 učenik od prvog razreda osnovne škole do 11. razreda gimnazije, ukupno iz 13 ustanova: iz sedam škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika (iz Kerestura, Hrvatskog Židana, Lukovišća, Kisega, Šeljina, Serdahela, Sumartona, Kaniže) i pet iz dvojezičnih (iz Budimpešte, Martinaca, Pečuha, Petrovoga Sela i Santova). Priredbu su svojom nazočnošću uveličali Boris Golubičić, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, i Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu.

Svečani program otvorenja Croatiade

Četrnaesti je put Odbor za odgoj i obrazovanje Hrvatske državne samouprave priredio Državno natjecanje u kazivanju stihova, ovaj put odstupajući od uobičajenoga, ne priređujući ga u nekoj od dvojezičnih gimnazija, nego u nekoj drugoj regiji.

– Ove smo godine odlučili da Croatiada bude putujuća priredba, da se obiđu regije jer to je prigoda da se regije od Bačke do Gradišća predstavljaju, da se uključuju u državne priredbe HDS-a. Ovaj put smo se odlučili za Kerestur kako bismo na taj način dali i neku vrstu priznanja mjestu koje ulaže u svoju narodnosnu ustanovu, i da u neku ruku bude to primjer i našim nastavnicima da mogućnosti ima u Europskim fondovima – kazao je predsjednik Odbora za odgoj i obrazovanje Gabor Győrvári.

Svečano otvorenje natjecanja priređeno je u novoobnovljenom domu kulture i započelo je postrojavanjem Zrinskih kadeta, odajući počast simbolično svim sudionicima natjecanja. U ime domaćina pristigle goste pozdravila je Anica Kovač, ravnateljica ustanove, te je ukratko predstavila Kerestur i osnovnu školu, a zatim su učenici prikazali stare pomorske igre na zavičajnom govoru. Angela Šokac, dopredsjednica Hrvatske državne samouprave, pozdravila je sve sudionike, njihove učiteljice i učitelje naglašujući značenje Croatiadina natjecanja. Spomenula je Stipana Blažetina, preminulog pedagoga, koji je pokrenuo Croatiadu još 1998. godine radi podupiranja i nagrađivanja darovitih mladih Hrvata naše zajednice. Svi koji su dospjeli na državno natjecanje najbolji su naši hrvatski kazivači, a među njima one najistaknutije odredilo je upravo ovo natjecanje u Keresturu.

Na Croatiadu u kazivanju stihova i proze mogli su se prijaviti učenici ustanova u kojima se predaje hrvatski jezik. Bilo je regija u kojima su prethodno održali regionalno natjecanje i tako izabrali najbolje učenike, a bilo je i takvih koji su se kandidirali izravno iz svoje ustanove. Iz svake osnovne škole mogao se prijaviti jedan učenik po kategorijama, a po dva učenika iz gimnazija. U odnosu na prošlu godinu odaziv je bio slabiji, naime lani je bilo umalo 60 sudionika, dakle ovaj put gotovo dvadesetero manje, a od ustanova u kojima se predaje hrvatski jezik (39) bile su zastupljene samo 13. Prije negoli je natjecanje započelo predstavljani su članovi ocjenjivačkog suda, za učenike dvojezičnih ustanova: Angela Šokac (predsjednica), pjesnikinja Jolanka Tišler i ravnateljica kotoripske škole Snježana Matoš, a za učenike škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika: Gabor Győrvári

(predsjednik), ravnateljica draškovečke škole Margit Mirić i lektorica iz Kotoribe Janja Trstenjak.

Natjecanje se odvijalo usporedno u dvije prostorije, posebno za učenike dvojezične i predmetne nastave. Većinom su odabrani ostvaraji pjesnika iz Hrvatske: Ratka Zvrka, Stjepana Jakševca, Grigora Viteza, Luke Paljetka itd., no bilo je učenika koji su izabrali pjesme naših književnika: Stipana Blažetina, Đuse Šimare Pužarova, te pjesme na dijalektu: Miše Jelića, Jolanke Tišler i Lajoša Škrapića, a bilo je i narodnih pripovijedaka.

Sudionici natjecanja odista su se pripremili, a to je zasluga i njihovih učitelja koji su im pomagali kod pripreme, što je istakla i dopredsjednica HDS-a Angela Šokac. Prema njezinu mišljenju odabir pjesama bio je vrlo dobar, potpuno je odgovarao dobi djece, te i naglasci su bili na mjestu, pa ocjenjivačkom sudu nije bilo lako postaviti redosljed. Proglašenje rezultata bilo je najuzbudljivije. Premda je svatko dobio neku nagradu, važna su bila priznanja na kojima je napisano prvo, drugo ili treće mjesto, jer to će vječno svjedočiti da je sudionik tog natjecanja u svojoj kategoriji najbolji ili drugi najbolji itd. među Hrvatima u Mađarskoj, ali je g. Győrvári naglasio da je i peto i šesto mjesto istaknuto jer se radi o državnom natjecanju. Najbolji od 1. do 3. mjesta nagrađeni su bonovima za kupnju knjige, učenici nižih razreda Croatiadinim kalendarom, školskim priborom, a učenici viših razreda također bonovima te Croaticinim izdanjima, odnosno svi su dobili spomenicu. Najuspješnije po kategorijama nagradilo je i Veleposlanstvo iz Budimpešte. Nažalost, među nagrade više nije uvrštena mogućnost ljetovanja u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj u Vlašićima, kao što je to bilo nekada. Na pitanje zbog čega je prekinuta ovakva vrsta nagrade za najbolje natjecatelje, odgovor nije dobio.

Kao što je rečeno, uspjeh učenika jest i rezultat zalaganja nastavnika, stoga je posebno pohvaljena učiteljica Marija Sabo iz Gradišća, koja je pripremila čak četiri učenika sa zanimljivim narodnim pripovijetkama na gradišćanskome jeziku. Učiteljici je predano priznanje i poklon-knjiga.

Rezultati Croatiade 2011 – državnog natjecanja u kazivanju stihova i proze

Škole s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika

1–2. razred

I. mjesto **Veronika Kos** – Kerestur, Pajo Kanižaj: Recepti (mentorica: Ljubica Silađi Doboš)

II. mjesto **Martin Borky** – Kiseg, Martinja – povidajka (mentorica: Marija Sabo)

III. mjesto **Ana Homor** – Hrvatski Židan, Ki će dostati vola? – povidajka (mentorica: Marija Sabo)

3–4. razred

I. mjesto **Aleks Kozma** – Sumarton, Jolanka Tišler: Jana i biciklen (mentorica: Marija Mezódi)

II. mjesto **Ante Grga Kos** – Kerestur, Luko Paljetak: Zaljubljeni kompjuter (mentorica: Erika Rac)

Lili Kočmaroš

Ema Molnar

Milena Maja Šindik

Danijela Schlaffer

Darko Hahner

Dalma Kraner

Aleks Kozma

Jelena Jorgić

Veronika Kos

III. mjesto **Rebeka Premec** – Serdahel, Jadranka Čunčić Bandov: Mudra žaba (mentorica: Katica Lukač Brodač)

5–6. razred

I. mjesto **Lili Kočmaroš** – Serdahel, Jolanka Tišler: Jana i biciklen (mentorica: Jelena Mihović Adam)

II. mjesto **Kiti Švelik** – Kerestur, Rozina Jukić: Nove bele patike (mentorica: Ljubica Doboš Siladi)

III. mjesto **Martin Pal** – Šeljina, Grigor Vitez: Strah (mentor: Robert Ronta)

7–8. razred

I. mjesto **Ema Molnar** – Kerestur, Ko je čiji – narodna (mentorica: Ljubica Doboš Siladi)

II. mjesto **Benjamin Erdelji** – Lukovišće, Miroslav Slavko Mader: Pišta oko svijeta (mentorica: Anica Popović-Bicak)

III. mjesto **Marijana Bagonji** – Serdahel, Tin Kolumbić: Moja majka (mentorica: Katica Lukač Brodač).

Dvojezične škole

1–2. razred

I. mjesto **Milena Maja Šindik** – HOŠIG Budimpešta, Marica Milčec: Pravda i nepravda (mentorica: Katica Šokac)

II. mjesto **Mirna Mandić** – HOŠIG MK Pečuh, Nada Iveljić: Mačak u pidžami (mentorice: Vesna Velin i Ana Dujmov)

III. mjesto **Marko Handler** – OŠ Petrovo Selo, Ratko Zvrko: Markov strah (mentorica: Ana Škrapić Timar)

Učenice pijarističke škole

3–4. razred

I. mjesto **Darko Hahner** – HOŠIG MK Pečuh, Grigor Vitez: Strah (mentorica: Eva Daskalov)

II. mjesto **Regina Varnai** – OŠ Martinci, Dora Gabe: Baka (mentorica: Marta Ronta Horvat)

III. mjesto **Enikó Konja** – HOŠIG Budimpešta, Jadranka Čunčić Bandov: Slon i bubamara (mentorica: Dejana Šimon).

5–6. razred

I. mjesto – **Danijela Schlaffer** – OŠ Petrovo Selo, Molitva seljaka iz Indije, prijevod Franza Franta (mentorica: Ana Škrapić Timar)

II. mjesto **Maja Božanović** – HOŠIG MK Pečuh, Dubravko Horvatić: Ovaj dan je dosadan (mentorica: Marija Jakšić-Popović)

III. mjesto **Réka Keszhelyi** – OŠ Martinci, Luko Paljetak: Patak i krugovi (mentorica: Marta Ronta Horvat)

7–8. razred

I. mjesto **Dalma Kraner** – OŠ Martinci, Đuso Šimara Pužarov: Ubogi anđeli (mentorica: Marta Ronta Horvat)

II. mjesto **Emin Aliustić** – HOŠIG MK Pečuh, Zvonimir Golob: Snijeg (mentorica Marija Jakšić-Popović)

III. mjesto **Zrinka Sabo** – OŠ Santovo, Antun Gustav Matoš: Gospa Marija (mentor: Joso Šibalin).

Kategorija gimnazija:

I. mjesto **Jelena Jorgić** – HOŠIG MK Pečuh, Dragutin Tadijanović: Kad mene više ne bude (mentorica: Marta Gergić)

II. mjesto **Eva Horvat** – HOŠIG MK Pečuh, Vesna Parun: Ne pitaj više (mentorica: Marta Gergić)

III. mjesto **Laura Tišlerić** – HOŠIG Budimpešta, Stipan Blažetin: Mura (mentorica: Marija Šajnović).

Posebnu su nagradu dobile učenice kaniške Pijarističke gimnazije koje pohađaju hrvatski smjer: Aleksandra Olah i Suzana Kos.

Robert Ronta, nastavnik iz Šeljina, o Croatiadi

Učitelj Robert Ronta na Croatiadu u Kerestur doveo je samo jednog učenika iako u školi umalo 130 djece uči hrvatski jezik. To je za naš tjednik objasnio ovako:

– U sedmom i osmom razredu djeca već nisu zainteresirana za recitaciju, više se pripremaju na jezični ispit iz hrvatskoga jezika, u nižim razredima imali smo dva darovita učenika u prvoj kategoriji. Budući da se iz jedne kategorije moglo dovesti samo jedan učenik, nastavnica se nije znala odlučiti koga da kandidira, odustala je. Možda to nije najsretnije da je određeno da iz svake kategorije može samo jedan učenik jer ima razreda u kojima nema interesa za učenje pjesama, a ima i takvih u kojima ima više darovite djece, pa zašto njih isključiti. Sviđa mi se da je natjecanje ovaj put priređeno u jednoj osnovnoj školi u Pomurju, keresturska ustanova je prekrasna, djeca odista imaju vrlo dobre uvjete za učenje, nadamo se da će se slično ostvariti i u Šeljenu. Takvi posjeti jačaju našu vezu unutar zajednice, razmjenjujemo iskustva, upoznajemo probleme, dobijemo više informacija o pojedinim školama i možda se i sjetimo nekih rješenja. Mislim da su djeca uspješno nastupala i nadamo se da iduće godine bude još više sudionika.

Koljnof ima oko sto instrumentov – u svakoj sedmoj obitelji jedno glazbalo

Blagoslov na tambure i tamburaše

Skoro misedan kasnije, kad su tambure unutar Leader-programa postale stvarnost i su 16. marcijuša dopeljane iz Buševca u Koljnof, došlo je i do blagoslavljanja najnovijih instrumentov. Pred trimi ljeti je Dvojezična osnovna škola «Mihovil Naković» nutradala naticanje za nabavljenje instrumentov, a poznavajući strogu administraciju, Samouprava Koljnofa je morala najprlje osigurati pineze i prikdati Zakladi za koljnofsku školsku dicu. Učiteljica hrvatskoga jezika, fizike i tamburanja Ingrid Klemenšić se je lako zela za ovu proceduru, a gvišno joj je odlanulo pri srcu toga četvrtka kad se je na svetačnost napunio kulturni dom, dodatno i s gosti, prijatelji i školskimi partneri iz Buševca.

Školska dica su veljek isprobala tambure

Antal Németh i Đuro Sabolek su blagoslovili nove instrumente

Uvod u svetačnost su dale koljnofske tamburašice Lipotice. Školska ravnateljica Agica Sárközi je mogla pozdraviti med časnimim gosti ravnatelja Osnovne škole u Vukovini Krešimira Matašina, domaćega farnika Antala Németha, dušobrižnika iz Buševca Đura Saboleka, bivšega ravnatelja koljnofske škole Franja Pajrića, načelnika sela Franja Grubića i bivšu načelnicu Koljnofa Mariju Pilšić ter referenticu od Leader-programa Ilonu Zám-bó. – Posebno pozdravljam Marinka Katulića, majstora ovih instrumentov, ki nam je omogućio da dostanemo ova glazbala da i dalje živi ovde sviranje, da još dugo-dugo čujemo u našem selu glas tambure. Zoltán Kodály je rekao „prez muzike je moguće živiti, ali vridno nij“. Mi se slažemo s njim jer i mi bi bili siromašniji prez muzike u našem Koljnofu. Danas je naše selo u toj specijalnoj

poziciji da imamo u selu oko sto instrumentov, u svakoj sedmoj obitelji jedno glazbalo. Ovo je zaista rijetkost na području cijele Ugarske. Naša je zadaća sačuvanje ovoga bogatstva i njegovanje ove tradicije, zato trebamo paziti i na instrumente i na znanje – je naglasila Agica Sárközi i ujedno je zahvalila partnerom u Buševcu svu pomoć ku su čez 16 ljet pedagogom i dici osigurali prvenstveno u očuvanju materinske riči. Za prikdivanjem koljnofskoga dara Krešimir Matašin, direktor osnovne škole u Vukovini, je stao pred mikrofon i rekao: – Ljeta dugo dolazimo k vam, zato je teško bilo što reći. Čuo sam večeras da će biti velika fešta, parada i promocija. Kad sam za vrime direktora Franja Pajrića došao simo u Koljnof s tamburaši, on me je pitao, „čuj, Krešo, kad će se va Koljnofi ovako svirati?!“ A sad kad gledam ove tambure, Bog da života i bit će još, onda mislim da će vrijeme da to pitati u Koljnofu, gdo ne zna svirati tambure? Svirajte hrvatske i ugarske pjesme, a mi ćemo biti veseli. Iako nam je danas jako teško, pokidob smo imali presude našim generalom. Europa nas gazi kade god nek more, ali nećemo se podati. Mi Hrvati ovde smo živili stoljeća dugo, i mi nećemo dati naše svećenstvo ni naše školstvo. Preživiti ćemo sve neprilike i poteškoće ke nas čekaju u Europi i svitu – s tom porukom za budućnost je prikdao školski direktor i devetnaestu tamburu Agici Sárközi, ka je pravoda dospila u zvanarednu ruku jer i sama direktorica se je peldodavno začela vježbanjem tamburanja. Osamnaest novih tamburov, točnije osam bisernic, osam bračev ter jednu bugariju i jednu berdu je simbolično prikdao majstor Marinko Katulić iz čije djelaonice su izašla

Marinko Katulić, iz čije djelaonice su doputovali instrumenti u Koljnof, simbolično je prikdao Agici Sárközi jedno od novih glazbalov

van i ova glazbala, a njevo djelo poznaju širom Gradišća. Teško spomenuti takovo naselje, kade ne bi bila barem jedna njegova tambura. Dva farniki iz Koljnofa i Buševca potom su blagoslovili tambure i njeve igrače ter u posebnoj molitvi su dali hvalu Gospodinu Bogu za dar muzike. Da su novi instrumenti našli vridno mjesto u Koljnofu, to su u kratkom tamburaškom programu dokazala dica od 4. do 6. razreda ter svi oni ki pohadjaju i otpodne tamburaški kružok. Kako nam je rekla Ingrid Klemenšić, iz 113 školarov danas pedeset procentov sigurno igra na tambura pri školskoj uri, u otpodnevnoj djelaonici, ali na privatni ura. Danas čudami raspolažu i vlašćimi instrumenti, zato nam se nije ni za čuditi, kako je Koljnof polako prerasao takorekuć i u tamburaški centar cijeloga Gradišća.

-Tiho-

Krešimir Matašin, ravnatelj osnovne škole u Vukovini, je prikdao još jednu tamburu, sad jur po tradiciji, koljnofskoj direktorici Agici Sárközi

Znanje je moć, bogatstvo i užitak

Narodnosne hrvatske osnovne škole u Pomurju svake godine organiziraju regionalno natjecanje znanja po raznim predmetima. Ove je godine bio organizator osnovna škola u Sumartonu. Tako su se 4. svibnja u toj ustanovi okupila djeca nižih razreda iz Kerestura, Mlinaraca, Serdahela i Sumartona.

Natjecanje takve vrste uvijek se priređuje pred kraj školske godine, do kada djeca već usvoje školsko gradivo iz raznih predmeta. Djelatnici i učenici sumartonske škole pripremali su se s programom i zanimljivim zadacima. Voditelj područne ustanove Žolt Trojko pozdravio je sve sudionike natjecanja, te je ukratko govorio o aktivnostima ustanove. Sumartonska škola veliku pozornost posvećuje odgoju glazbe, svako dijete uči svirati tamburicu, a ima i takvih učenika koji uče i druga glazbala.

Mali sumartonski tamburaški sastav škole upravo je to glazbeno znanje predstavio na svečanom otvorenju natjecanja svirajući poznate hrvatske pučke napjeve.

Učenici su se natjecali u skupinama, svaka je imala četiri člana iz četiri naselja, od prvoškolca do učenika četvrtog razreda. U pismenim zadacima bilo je matematičkih logičkih zadataka, zadataka o poznavanju ma-

đarskog pravopisa i razumijevanja teksta. U znanju hrvatskoga jezika trebalo je sastaviti pravilne rečenice, povezati riječi prema rodovima, ispuniti pjesmicu i razne križaljke. Osim pismenih zadataka bilo je i usmenih, moglo se birati iz raznih tematika i za točan odgovor dobiveni su dodatni bodovi. Bilo je pitanja poput: što je kuna, Bašćanska ploča, gdje žive Hrvati u Mađarskoj i druga pitanja vezana uz hrvatsku kulturu i narodopis.

Natjecanje nije bilo nadmetanje u pravom smislu jer se radilo skupno, djeca su se družila unutar svoje skupine i usvojila nova saznanja. Bili su nagrađeni svi izvrsnom čokoladom te raznim školskim priborima.

Najspretnija je bila skupina Aleksa Kozme, Adele Rodek, Nikolette Šimon i Petre Varge. Sljedeći susret školaraca priredit će se prigodom Pomurskoga športskog dana u Keresturu.

Beta

ALJMAŠ – Posjet prijateljskom naselju

Dvadeset učenika hrvatske skupine Osnovne škole „Mihály Vörösmarty” iz Aljmaša, u pratnji svoje učiteljice Valerije Petrekanić Koszó, ujedno i predsjednice Hrvatske manjinske samouprave grada Aljmaša, te ravnatelja i doravnatelja ustanove, u utorak, 24. svibnja, putuje u Bizovac, prijateljsko naselje u Hrvatskoj. Tom će ih prigodom ugostiti Osnovna škola „Bratoljub Klaić”, a posjetit će i Dječji vrtić „Maslačak”. Nakon zajedničkog ručka, za aljmaške učenike organizira se i kupanje u Bizovačkim toplicama. Pošto su bizovački učenici 2008. boravili u Aljmašu, posrijedi je uzvratni posjet – reče nam ukratko učiteljica hrvatskoga jezika Valerija Petrekanić Koszó, tvrdeći kako još ove jeseni planiraju pozvati u goste bizovačke učenike.

BUDIMPEŠTA, NOVI VINODOLSKI – Učenici trećeg i četvrtog razreda budimpeštanske Hrvatske škole, njih dvadesetak, u pratnji razrednice Dejana Šimon, Snježane Baltin i odgajateljice Ivett Banga, od 16. do 20. svibnja borave u Novom Vinodolskom. Zajedno s učenicima zagrebačke Osnovne škole „Ante Kovačić” sudjelovat će u školi prirode, posjetit će znamenitosti Vinodolskog, Senja i okolice.

Ekološki odgoj djece u Lukovišću

Lukoviški dječji vrtić pokrenuo je tzv. papirni projekt kojim želi privući pozornost na važnost očuvanja okoliša. Projekt pod naslovom „Čudesa od papira” bio je poziv na izradbu raznih oblika, ukrasa, izložaka od papira. Unutar programa ostvareno je i selektivno sakupljanje otpada.

Budući da je odgoj uspješniji ako započne u ranoj dobi i zaštita okoliša vrlo je važna za buduće naraštaje, odgojiteljice lukoviškog dječjeg vrtića započele su svjesno, preko raznih zanimanja i igara skrenuti pozornost djece na ljepotu Zemlje i na važnost njezine zaštite. U odgojni program dječjeg vrtića uključeni su i roditelji, naime dobar primjer najbolji je odgoj. Djeca, a i njihovi roditelji upoznaju se sa selektivnim sakupljanjem otpada, upoznaju mogućnost njihova recikliranja. Organiziran je posjet u Pogon za sakupljanje i prerađivanje otpada TI-LA u Barči. Vlasnik pogona Marija Imre, nekadašnja pedagoginja, vrlo je rado primila djecu, ona već više godina radi na povezivanju odgojno-obrazovnih ustanova, da u svijest djece uđe važnost zaštite okoliša. Natjecanje „Čudesa od papira” na koje su se javili roditelji zajedno s djecom, sadržavalo je izradbu papirnih figura od čega je uređena izložba u mjesnoj knjižnici. U vrtiću su postavljeni spremnici u koje će obitelji selektivno sakupljati otpad. U akciju žele uključiti i druga naselja.

UNDA – Undansko hrvatsko društvo srdačno Vas poziva na Dan manjin Jursko-mošonsko-šopronske županije 4. junija, u subotu, koji se začme u 15 uri s ekumenističkim bogoslužjem, a u 16 uri se nastavlja folklornim festivalom. Nastupaju KUD Orlava iz Pleternice, HKD Hajdenjaki iz Dolnje Pulje, Nimško plesno društvo iz Ágfalve, Romsko kulturno društvo iz Csorne, HKD Veseli Gradišćanci iz Unde, tamburaši, najmladji školski i odrašćeni plesači i tančoši Gradišća. U 19 uri je zajednička večera, a od 20 uri na Hrvatskom balu svira tamburaški sastav Kristali iz Hrvatske.

KAPOŠVAR – Od 13. do 15. svibnja o. g. održan je jubilarni, 20. festival puhačkih vojnih orkestara, te ujedno prvi s predznakom međunarodni. Uz mađarske vojne puhačke orkestre sudjelovali su i puhački orkestri iz Poljske i Slovenije, te poljske i hrvatske mažoretkinje. Posebno muzički raznolik, privlačan i profesionalno doraden program predstavile su hrvatske predstavnice, višestruke hrvatske i europske prvakinje: Zagrebačke mažoretkinje. Središnja svečanost Festivala održana je u subotu, 14. svibnja, na središnjem kapošvarskom trgu pred nekoliko stotina okupljenih građana i gostiju. U skupnim i posebnim nastupima sudionici Festivala predstavili su svoje glazbeno i scensko umijeće izvođeci koračnice, klasičnu, revijalnu glazbu i glazbene uspješnice. Festival su otvorili general major Zoltán Pintér, zapovjednik zračnih snaga Glavnog stožera Mađarske vojske, i Károly Szita, načelnik grada Kapošvara. Na svečanosti je sudjelovala i Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu.

SANTOVO – U petak, 13. svibnja, na santovačkoj Vodici počele su fatimske pobožnosti, koje će se već po običaju održavati svakog mjeseca do 13. listopada. Susret vjernika i hodočasnika u 15 sati počeo je molitvom krunice i klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu, a u 17 sati misno slavlje predvodio je fra István Farkas, ravnatelj Pijarističke osnovne i srednje škole u Mosonmagyaróváru. Idućeg mjeseca, 13. lipnja na santovačkoj Vodici održat će se i krizmanje Santovačke župe. Svečano misno slavlje s početkom u 16 sati predvodit će katedralno-kečkemetški nadbiskup dr. Balázs Babel koji će ujedno trideset i jednom krizmaniku, među kojima je i osam pripadnika hrvatske zajednice, podijeliti sakrament Svete potvrde. Zajedničko hodočašće bačkih Hrvata na santovačku Vodici upriličit će se u subotu, 6. kolovoza, na koje se očekuju i hodočasnici prijateljskih zajednica iz Hrvatske i Vojvodine (Srbije).

Veliko slavlje ove subote u Bizonji

Crikva u čast Narodjenja Blažene Dvice Marije svečuje 200. obljetnicu

Crikva na početku 1990-ih ljet

Gradnja crikve u Bizonji je počela 1811. ljeta uz podupiranje hercega Albrechta i žene Marije Kristine Habsburg. U baroknom stilu sazidani dom Božji posvećen je u čast Narodjenja Blažene Dvice Marije, a kiritof se slavi svako ljetu 8. septembra (Mala maša). Kako doznajemo iz toga maloga prospekta koji je tiskan prilikom boravka kipa Putujuće Celjanske Marije u ovom sjevernogradišćanskom selu, crikva je bila većkrat renovirana i znutra i zvana. Orijaške freske ke prikazuju žitak Blažene Dvice Marije, od 1969. krasu

stijene. Na glavnom oltaru slika, napravljena u Beču 1874., predstavlja narodjenje Bogorodice, na malom oltaru je lik Svete Ane ka podučava svoju malu kći Svetu Mariju. Prodikalnica je nakinčena s reljefi svetih evandjelistov, u crikvi još najdemo statue Srca Jezusa i Blažene Dvice Marije. Orgulje su konstruirane u Požunu 1870. ljeta.

Ljeta 1993. je došlo do prve važnije obnove same zgrade s novim krovom i novom željeznom kapom zvonika. U 37 m visokom turmu od 2007. ljeta tri zvoni i jedna škrebtaljka zovu Bizonjce na molitvu. U predvorju je postavljen spomenik Lurdskej Divicj Mariji.

U povijesti ove jubilarne crikve najveće renoviranje je začelo 2001., a sadašnji oblik ima od 2005. ljeta. Nove škamlje, novi pod od granitskoga kamena, novi oltar, obloki, nove svitiljke su postavljene, a izoliranje stijenov i obnova fasade takaj su završene do 2005. Vjeroopćina Bizonje ove subote će proslaviti 200. obljetnicu postavljenja kamen-temelja vlašće crikve sa svetom mašom, u celebriranju prelata kanonika jurske biskupije Franja Benkovića, rodom iz Koljnofa. U okviru svete maše na bermanje idu četirmi iz bizonjske škole, potom slijedi hrvatsko shodišće vjernikov iz Velikoga Borištofa.

Minuli tajedan su bili Koljnofci na shodišću u Bizonji, 11. junija, po ovom novom datumu, se pripravlja Kisežani na put, a Hrvati iz Staroga Grada posjetit će na duhovski pondiljak štatuu Putujuće Celjanske Marije, ka će ostati sve do 26. augustuša ovoga ljeta u Bizonji.

-Tiho-

Vanjsko renoviranje je završeno 2005. ljeta

Današnji oblik bizonjske crikve

U zadnje vrijeme sve više se čuje o jednom rijetkom športu koji svima možda nije ni poznat. Govorim o američkom nogometu. Ako se prvo čuje to ime, vjerojatno pred svojim očima vidimo sliku iz nekog američkog filma u kojem smo vidjeli nekoliko minuta iz toga razmjerno nasilnog športa. Međutim on u zadnje vrijeme postaje sve omiljeniji u cijelome svijetu, tako i ovdje u Mađarskoj, a jednako tako i u Hrvatskoj. Zbog nedostatka nekih osnovnih informacija, najprije pogledajmo malo detaljnije kako se igra taj američki nogomet, i zapravo odakle potječe.

Naravno, kako se vidi i po samom imenu, američki je nogomet izrazito omiljen u Sjedinjenim Američkim Državama, odakle i potječe. Razvio se od ragbija potkraj 19. stoljeća, a istovremeno u Kanadi se pojavio i kanadski *football* koji se u nekim situacijama razlikuje od američkoga – najprije što se tiče pravila. Ali vratimo se američkom nogometu, koji je sredinom 20. stoljeća stekao svoju današnju popularnost premda su prvu profesionalnu utakmicu organizirali već 1895. godine. Ime je dobio po veličini lopte, tj. 1 foot (1 stopa), pa se stoga naziva *football*. U Europi često krivo prevedeno kao nogomet iako nema veze s izvornim nogometom, nego je sličniji europskom ragbiju. I opet jedna pogreška: krivi je termin kada se američki nogomet kod nas naziva jednostavno ragbijem. Krivo je zato što se ipak radi o različitim športovima.

Cilj je same igre da igrači prenose loptu prema završnoj zoni protivničke momčadi kako bi osvojili vrijedne bodove. Lopta se nosi uza sebe ili se baca i dodaje od jednog do drugog člana vlastitog tima. Bodovi se mogu osvojiti na nekoliko raznih načina, naprimjer: prenošenje lopte preko gol-linije, bacanje lopte igraču koji je prešao gol-crte (polaganje/touchdown) ili pak šutiranje kroz vratnice gola. Pobjedi ona momčad koja ima najviše bodova na kraju igre.

Američki je nogomet prilično zahtjevan šport, fizički je vrlo naporan. Mnogima je poznat baš zbog njegova prilično nasilnoga

Početak sezone u američkom nogometu: zagrebački Patriots i budimpeštanski Hurricanes

karaktera iako su uvedena pravila kako bi ograničili mogućnost teških ozljeda. Baš zbog toga igrači imaju zaštitnu opremu koja ih štiti od ozbiljnijih ozljeda – i čini taj šport vrlo karakterističnim već i na prvi pogled.

Postoji i američka profesionalna liga zvana NFL, ali jednako tako tradicionalno je prisutan na raznim američkim i svjetskim fakultetima i u srednjim školama.

Kako sam već spomenula, američki je nogomet s vremenom počeo širiti svoju popularnost i izvan američkih granica, pa je tako 1990-ih NFL osnovao posebnu europsku ligu pod imenom NFL Europa koja je 2007. godine ukinuta kako bi popularizirali samu američku ligu NFL u Europi, pa će tako ove godine NFL prvi put odigrati utakmicu u regularnoj sezoni u Europi.

Nakon kratkoga povijesnog pregleda pogledajmo поблиže stanje u srednjoj Europi.

Klub američkog nogometa, Budimpeštanski Hurricanes u 2011. godini osim mađarskog sudjeluje i u austrijskom trećem razredu (oba pod imenom Divizija 2). Mađarska momčad Hurricanes, koja već ima tri pobjede, dočekala je hrvatsku momčad Zagreb Patriots.

Iako su obje momčadi razmjerno mlade, nisu nepoznate jedna drugoj jer su Hurricanesovi igrači već lani u studenom posjetili glavni grad Hrvatske. Taj je sastanak za obje momčadi bio kvalifikacijska utakmica za austrijski nastup, ali zapravo to možemo uzeti kao prijateljsku utakmicu. Ali sada slijedila je igra s većim ulogom jer svaka pobjeda i svaki bod važan je zbog konačnog rezultata u skupini dopunjenoj s drugom momčadi prvaka Austrije Danube Dragons.

U 2010. godini Patriotsova momčad nastupila je s nekoliko posuđenih srpskih igrača, od kojih je samo Filip Vezmar ostao kod momčadi, a ostali su se vratili u novosadski Dukes. Ali Patriots ni sada nije ostao bez ozbiljne strane pomoći. Kanadski glavni trener Jag Bal pomaže u radu, a na terenu pak američki Thomas Derron može dati veliki plus za igru.

I Hurricanes je uvrstio mnogo novih igrača, i već je stekao tri pobjede u mađarskom prvenstvu, a k tomu još sve s ozbiljnim omjerom.

Dvije su se momčadi sastale 16. travnja 2011. u Budimpešti. Utakmica je završena s rezultatom 21 : 42 u Hurricanesovu korist. Hrvati su dobro znali da ih čeka težak protivnik, a izostanak Filipa Vezmara u obrani pokazao se nedoknadivim. Ovaj put obrana nije bila izvrsna i, nažalost, imali su mnogo pogrešaka pod pritiskom protivnika. Hurricanesova uigrana i disciplinirana momčad iskoristila je svaku priliku za dobivanje što više bodova. U napadu se istaknuo Thomas Derron koji je bio odličan tijekom cijele utakmice, ali to nije bilo dovoljno. U ključnim trenucima utakmice obrana nije uspijevala zaustaviti napad mađarske momčadi, a uz to hrvatski napad olako je predavao loptu Mađarima.

Nadamo se da to nije bila zadnja zajednička igra u sezoni i da će zagrebački Patriots i budimpeštanski Hurricanes ponovno igrati jedan protiv drugoga.

Bea Letenyi

BUDIMPEŠTA – Predsjednik Saveza državnih manjinskih samouprava Mišo Hepp sazvaio je sjednicu narečenog tijela, koja je održana, 12. svibnja, u Uredu HDS-a. Za raspravu je bilo predloženo: popis pučanstva 2011. godine, gost: Zaklada UCCU; informacije o medijskom savjetu – spajanje uredništava narodnosnih televizijskih i radijskih emisija, koje je nazočnima pojasnio glavni urednik istih Robert Stein, te pitanja u svezi s novim Ustavom Republike Mađarske. Sjednica je bila zatvorena za javnost.

BUDIMPEŠTA – Misa na hrvatskom jeziku u crkvi Svetog Mihovila, u budimpeštanskoj Vackoj ulici, služit će se u nedjelju, 22. svibnja, s početkom u 17 sati. Misu služi velečasni Vencel Tot.

POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV POZIV

Natjecanje za najljepšu Hrvaticu u Mađarskoj

Ako si napunila 16 godina, ali još nisi prošla 30, ako te smatraju ili se sama smatraš zgodnom i ako si podrijetlom Hrvatica u Mađarskoj, onda se prijavi na IV. natjecanje za najljepšu Hrvaticu u Mađarskoj, koje će se održati u baranjskome Selurincu.

Vrijeme natjecanja: subota, 25. lipnja 2011, 19 sati.

Mjesto natjecanja: Prosvjetno središte u Selurincu, natkrivena pozornica na otvorenome.

Na natjecanju se moli nastup u dnevnoj odjeći, narodnoj nošnji i večernjoj haljini.

Prijave se primaju do 7. lipnja 2011. godine.

Prijave se dostavljaju na adresu: Művelődési Központ és Könyvtár 7940 Szentlőrinc, Templom tér 1–3, telefon/faks: 06/73/ 570-140, muvelodesikozpont@szentlorinc.hu.

Za prijavu su potrebni ovi *podaci*: Ime, godine, adresa, telefonski broj, zanimanje.

Prijavnica je dostupna na: www.szentlorinc.hu.

U stručnom ocjenjivačkom sudu bit će zastupljeni predstavnici istaknutih udruga Hrvata u Mađarskoj, te predstavnik Sukošana iz Hrvatske, prijateljskog naselja Selurinca.

Natjecateljice se moraju same pobrinuti za narodnu nošnju i večernju haljinu.

Sve natjecateljice dobit će cvijeće i darove, a pobjednice čekaju vrijedne nagrade.

Priredba od samih početaka uživa potporu Hrvatske samouprave Baranjske županije, Hrvatske državne samouprave, priznaje i simpatije veleposlanika Republike Hrvatske u Budimpešti Ivana Bandića.

Ujedno se pozivaju mjesne hrvatske samouprave da o natjecanju obavijeste potencijalne natjecateljice, da pomognu u promidžbi priredbe, a organizatori vrlo rado primaju nakanu o organiziranju radi ostvarenja što uspješnijeg natjecanja za najljepšu Hrvaticu.

S. B.

BAJA, LABIN – Pod motom „Neka ti šport bude strast“, u glavnoj organizaciji Športske trkačke udruge „FuTeam“ iz Baje, od 21. do 29. svibnja ustrojiti će se supermaraton u trčanju između dvaju prijateljskih gradova, Baje i Labina. U štafetnom trčanju sudjeluje šest trkača, koji će dnevno trčati po stotinu kilometara na stazi dugoj ukupno 557,5 kilometara, s trideset štafetnih punktova, a trčat će rutom Baja–Pečuh–Đurđevac–Zagreb–Vrbovsko–Rijeka–Labin. Polazak je 21. svibnja iz Baje, a dolazak u Labin 26. svibnja. Među glavnim ciljevima organizatori uz ostalo ističu povezivanje športskih udruga dvaju prijateljskih gradova te poziv svima na športsku aktivnost u slobodno vrijeme. Kako smo saznali, štafeti bi se na posljednjih deset kilometara mogla priključiti i njegova ekscelencija Ivan Bandić, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti. Supermaraton se ostvaruje s potporom dvaju gradskih vijeća te brojnih sponzora, a uz posredovanje Hrvatske manjinske samouprave grada Baje.

U Povodu dolaska Svetog Oca Benedikta XVI u Hrvatsku

DONATORSKI RUČAK

ZA CRKву SVETOG PETRA U KULI

Zavičajni klub Hrtkovačana „Gomolava“
pod pokroviteljstvom
Zajednice protjeranih Hrvata
iz Srijema, Bačke i Banata

u povodu dolaska **Svetog Oca** u Republiku Hrvatsku
poziva sve vas
na **zajednički ručak**
u nedjelju 5. lipnja 2011. godine
(nakon svete mise, poslije 14.00 sati)

Ručak pripremamo nedaleko od Zagreba
u restoranu **AMC Čurak** u Ivanjci
(prva naplatna kućica poslije lvanje Reke,
Posavska 31, Rugvica, 10740 Dugo Selo)

Cjelokupni prihod prikupljen toga dana
od konzumacija i donatora za ovu prigodu,
bit će u cijelosti **upotrijebljen**
za **završetak izgradnje crkve Sv. Petra u Kuli**,
Župa Kutjevo, Biskupija Požeška

Cijena ručka
(odgovarajući meni uz neograničenu količinu
napitaka –soka, vina, piva, mineralne vode itd.)
za goste koji dolaze u organizaciji župa
i drugih organizacija
cijena ulaza i konzumacije je 100,00 eura,
ili 75,00 kuna,
a za sve ostale cijena ulaza i konzumacije
je 100,00 kuna

(u očekivanju velikog interesa molimo da do
15. 05. 2011. izvršite narudžbu i uplatu)

Upiti na telefone:
Zlatko Žužić **098/716-095**
Goran Rokсандić **098/307-940**

Uplate na žiro - račun ZK Hrtkovačana „Gomolava“
(za crkvu)
2360000-1500151176

Budite i Vi jedan od nas!

U ugodnoj atmosferi zabavljat će Vas
naši tamburaši i pjesnici
(od 14,00 sati do odlaska svih gostiju)

Predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata
iz Srijema, Bačke i Banata
Mato Jurić, dipl. iur

Predsjednik Zavičajnog kluba Hrtkovačana
„Gomolava“
Antun Plivelić

„PONOSI SE IKAVICOM BRATE!
ONA SKUPLJA MNOGE NAM HRVATE...“

**HOŠIG I VELIKO PRELO
VAS POZIVA**

NA BUNJEVAČKO-ŠOKAČKU KNJIŽEVNU
VEČERU U IZVEDBI VELIKOG PRELA

HOŠIG-ova aula, 24. svibnja 2011. u 19 sati

KATICA

Ulomci iz kazališnog komada
Antuna Karagija

Uloge:

Katica	Milica Šušteršer
Mate	Marko Šteiner
Mara, Matina mati	Nerina Petrevszi
Stipo, Matin otac	Marko Pavlović
Ana, Katica mati	Željko Kovarić
Šušteršer	Laura Tislerić
Mija, prijatelj	Marko Rus

PRIZIVANJE DUHOVA

Bunjevački i šokački običaji u stihovima,
prozi, pjesmi i plesu

Sudjeluju:

Ivan Antonović	Danijel Vojnić
Ivan Petreš	Tomislav Sokolović
Antun Kolarčić	Marko Rus
Renčarić	Nenada Velin
Šef kulinje	Ferenc Füzesi

U programu sudjeluju: plesna grupa Tamburaši i Šokački orkestar